

Urząd Zamówień
Publicznych

Polityka zakupowa państwa na lata 2026-2029

Agnieszka Olszewska

Prezes Urzędu Zamówień Publicznych

Warszawa, 30 września 2026 r.

Materiał został przygotowany przez Urząd Zamówień Publicznych i jest publikowany przez GAZ-SYSTEM S.A. za zgodą autora lub podmiotu uprawnionego. Prawa autorskie do materiału przysługują autorowi lub właściwemu podmiotowi uprawnionemu. Dalsze wykorzystywanie materiału wymaga zgody podmiotu uprawnionego, z wyjątkiem przypadków dozwolonych przepisami prawa.

RYNEK ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH ROK 2025

595,3 mld zł

WARTOŚĆ ZGŁOSZONYCH
DO UZP UDZIELONYCH
ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

WARTOŚĆ ZAMÓWIEŃ
UDZIELONYCH
Z ZASTOSOWANIEM PZP

350,2 mld zł

8,95% PKB

187 767

LICZBA ZAMÓWIEŃ
UDZIELONYCH
Z ZASTOSOWANIEM PZP

LICZBA
ZAMAWIAJĄCYCH
PUBLICZNYCH

32 649

UZP

STRATEGICZNA FUNKCJA ZAKUPOWA PAŃSTWA

Zakupy publiczne realizowane są w 3 możliwych wariantach:

I WARIANT	SSP nie będące „Zamawiającymi publicznymi” - zakupy dokonywane w oparciu o własne regulaminy wewnętrzne	Dobre praktyki „Local content” MAP	?
II WARIANT	Zamawiający publiczni – zamówienia publiczne wyłączone z PZP	Zasady TRAKTATOWE UE + Polityka zakupowa państwa	ok. 245 mld
III WARIANT	Zamawiający publiczni – zamówienia publiczne udzielane zgodnie z PZP	PZP + Polityka zakupowa państwa	ok. 350 mld

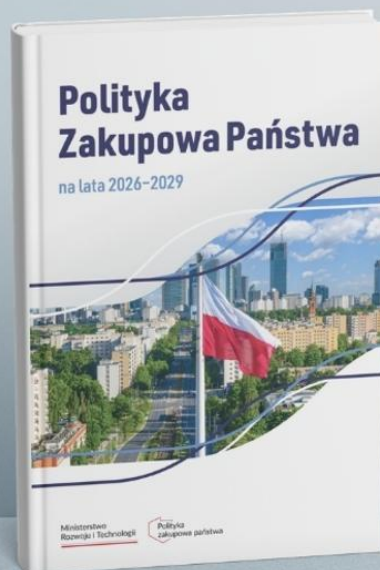
Urząd Zamówień
Publicznych

Zamówienia publiczne już dawno przestały być jedynie narzędziem wydatkowania środków publicznych.

Stały się jednym z najważniejszych instrumentów rozwoju gospodarczego, innowacyjności i bezpieczeństwa państwa.

Polityka zakupowa państwa w Polsce na lata 2026-2029

Wsparcie oraz operacjonalizacja przez obszar zakupów publicznych realizacji celów wyznaczonych przez Rząd RP a także strategii rozwoju ważnych aspektów funkcjonowania państwa

Polityka zakupowa państwa
na lata 2026-2029
przyjęta przez Radę Ministrów

CELE
do osiągnięcia

UZP

Cele Polityki zakupowej państwa na lata 2026-2029

Celem Polityki Zakupowej Państwa jest zapewnienie, aby wszystkie zakupy realizowane przez zamawiających publicznych były:

- 1) **Efektywne** – zapewniały najlepszy stosunek jakości do ceny, z uwzględnieniem priorytetów Polityki zakupowej państwa,
- 2) **Prorozwojowe** – wspierające rozwój krajowej gospodarki i przedsiębiorczości,
- 3) **Przejrzyste i Przewidywalne** – zapewniające dostęp do wiedzy o przebiegu procesu i obowiązujących zasadach,
- 4) **Zrównoważone** – uwzględniały adekwatne do potrzeb i możliwości kryteria środowiskowe i społeczne,
- 5) **Innowacyjne** – wspierały rozwój rynku, konkurencyjność oraz polskie innowacje,
- 6) **Zgodne** – w pełni respektowały prawo unijne oraz krajowe,
- 7) **Odporne** – gwarantowały bezpieczeństwo kluczowej działalności państwa oraz realizowanych zamówień,
- 8) **Profesjonalne** – oparte na kompetencjach i standaryzacji procesu zakupowego.

Polityka zakupowa państwa w Polsce na lata 2026-2029

Nowa edycja polityki na lata 2026–2029 będzie skoncentrowana na:

BUDOWANIU KONKURENCYJNOŚCI I POTENCJAŁU POLSKIEJ GOSPODARKI

- Efektywne wykorzystanie potencjału wykonawców i producentów z sektora MŚP
- Rozwój zrównoważonych zakupów realizujących politykę gospodarczą państwa
- Promowanie zamówień publicznych na innowacje

WZMOCNIENIE ODPORNOŚCI PAŃSTWA

- Zwiększenie zaangażowania krajowych przedsiębiorców w rynek zamówień publicznych
- Wybór wykonawców gwarantujących bezpieczeństwo
- Krajowe węzły strategiczne wzmacniające odporność na sytuacje kryzysowe
- Wzmocnienie odporności infrastruktury krytycznej oraz gotowości do reagowania kryzysowego
- Cyberbezpieczeństwo i ochrona danych w zamówieniach publicznych

PROFESJONALIZACJI RYNKU ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

- Zapewnienie wiedzy i kompetencji uczestników rynku na poziomie gwarantującym realizację wyznaczonych celów
- Optymalna organizacja procesów zakupowych zapewniająca efektywność zakupową adekwatną do faktycznych potrzeb
- Zapewnienie narzędzi uczestnikom systemu zamówień publicznych na poziomie gwarantującym realizację wyznaczonych celów
- Identyfikacja najlepszych praktyk zakupowych, ich rozpowszechnianie i wdrażanie u zamawiających publicznych z jednoczesną analizą wydajności procesów zakupowych

Dialog w zamówieniach publicznych

- Polityka na lata 2026-2029 podkreśla istotny charakter dialogu uczestników rynku zamówień publicznych.
- Dialog stanowi podstawę zarówno w poszukiwaniu przez zamawiających towarów, usług oraz robót budowlanych odpowiadających ich potrzebom, jak i umożliwia przedsiębiorcom odpowiednie dopasowanie tego co oferują na lokalnych rynkach zbytu.

WSTĘPNE KONSULTACJE RYNKOWE

Postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w których przed wszczęciem postępowania przeprowadzono wstępne konsultacje rynkowe

187 767 postępowań o udzielenie zamówienia publicznego

960 wstępnych konsultacji rynkowych

Priorytet I – Budowanie konkurencyjności i potencjału polskiej gospodarki

1. Cel działania – Efektywne wykorzystanie potencjału wykonawców i producentów z sektora MŚP

1) Planowanie i przygotowanie postępowania

Zalecenia dla Zamawiających

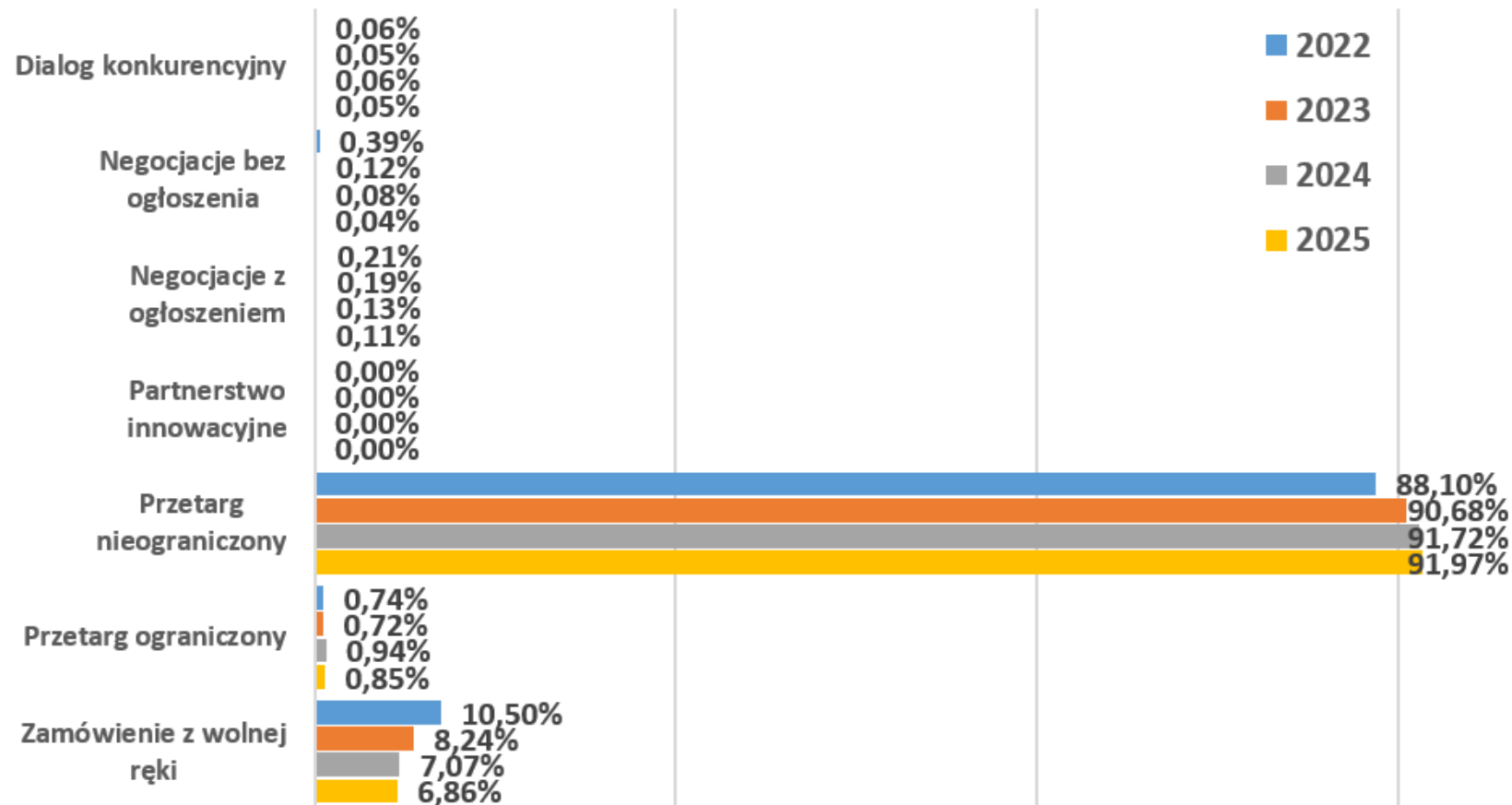
- ❖ Zamawiający powinni w postępowaniach o udzielenie zamówienia, w każdym możliwym przypadku, stosować dostępne instrumenty planowania i przygotowania postępowania, takie jak: badanie rynku, analiza potrzeb i wymagań, wstępne konsultacje rynkowe.
- ❖ Stosując instrumenty planowania i przygotowania (badanie rynku, analiza potrzeb i wymagań, wstępne konsultacje rynkowe), zamawiający uwzględniają sektor MŚP i polskie przedsiębiorstwa, poziom ich potencjału i doświadczenia, a także identyfikują lokalne i regionalne łańcuchy dostaw.

Wytyczne dla instytucji wspierających wdrożenie Polityki

- ❖ Prezes Urzędu Zamówień Publicznych będzie prowadził działania związane z promowaniem stosowania instrumentów uregulowanych w Ustawie PZP, służących dobremu planowaniu i przygotowaniu postępowania, w tym związane z organizacją szkoleń oraz przygotowaniem dobrych praktyk i wytycznych.

ADEKWATNY TRYB do potrzeby zakupowej oraz realizacji celów wyznaczonych dla zamówienia publicznego

Odsetek liczby zamówień w podziale na tryb udzielenia zamówienia (zamówienia o wartości równej lub przekraczającej progi unijne)

- ❖ W celu realizacji zamówień publicznych na innowacje zamawiający powinni rozważyć:
 - badanie rynku pod kątem dostępnych innowacyjnych rozwiązań, które mogą zaspokoić ich potrzeby lepiej niż tradycyjne rozwiązania;
 - możliwość uwzględnienia, adekwatnie do potrzeb danego zamówienia, kwestii innowacji m.in. w: analizie potrzeb i wymagań, wstępnych konsultacjach rynkowych, ogłoszeniu o zamówieniu, warunkach udziału w postępowaniu, wymaganiach związanych z realizacją zamówienia, poprzez wybór adekwatnego trybu udzielania zamówień publicznych (ze szczególnym uwzględnieniem trybów sprzyjającym innowacjom takich jak negocjacje z ogłoszeniem, dialog konkurencyjny, partnerstwo innowacyjne, lub instrumentu jakim jest konkurs, a dla postępowań poniżej progów UE - trybu podstawowego z obowiązkiem negocjacji), opisie potrzeb i wymagań i/lub opisie przedmiotu zamówienia adekwatnym do innowacyjnych potrzeb zamawiającego, kryteriach selekcji, kryteriach oceny ofert, adekwatnej treści umowy w sprawie zamówienia;
 - w przypadku zamówień o wartości równej albo wyższej niż progi unijne, które obejmują aspekty związane z innowacyjnością, lub których przedmiotem jest produkt innowacyjny, możliwość skorzystania z prowadzonej przez Prezesa UZP na wniosek zamawiającego kontroli uprzedniej dokumentów zamówienia (na podstawie art. 614 Ustawy PZP);
 - możliwość zaspokojenia swoich potrzeb poprzez realizację zamówień przedkomercyjnych lub skorzystania z rozwiązań wypracowanych w ramach zamówień przedkomercyjnych realizowanych przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju;
 - możliwość jak najszerzego stosowania wymagań funkcjonalnych i wydajnościowych;
 - możliwość dopuszczania ofert wariantowych;
 - możliwość uwzględniania w postępowaniu całkowitego kosztu posiadania (Total Cost of Ownership, TCO) lub inżynierii wartości (Value Engineering, VE);
 - możliwość korzystnego dla wykonawców i zamawiających podziału praw i obowiązków w zakresie praw własności intelektualnej, w tym możliwość pozostawienia większości lub całości praw własności intelektualnej po stronie wykonawcy z adekwatnym zabezpieczeniem interesów zamawiającego;
 - możliwość uwzględnienia aspektów strategicznej autonomii i odporności przy realizacji zamówień publicznych na innowacje;

Priorytet I – Budowanie konkurencyjności i potencjału polskiej gospodarki

2. Cel działania – Promowanie zamówień publicznych na innowacje

1) Koordynacja polityki innowacyjności

Wytyczne dla instytucji wspierających wdrożenie Polityki

- ❖ Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, jako centrum wiedzy i lider wdrażania zamówień publicznych na innowacje:
 - podjęcie działania wspierające zamówienia publiczne na innowacje oraz zapewni spójność i ciągłości działań już podjętych w tym obszarze;
 - zapewni zamawiającym wsparcie doradcze i finansowe przy wdrażaniu innowacyjnych rozwiązań.

Jako centralny ośrodek w zakresie zamówień publicznych na innowacje, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju przejmie rolę integratora działań podmiotów administracji rządowej, tworząc jednolite ramy współpracy i umożliwiając szersze wykorzystanie doświadczenia w budowaniu krajowego ekosystemu innowacji.
- ❖ Rada Ministrów wskaże wytyczne dotyczące narzędzi i procedur dla zamówień publicznych na innowacje oraz podjęcie działania zmierzające do ustanowienia warunków sprzyjających organizacji i finansowaniu innowacji w zamówieniach publicznych.
- ❖ Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki w porozumieniu z Prezesem Urzędu Zamówień Publicznych przygotowuje ww. wytyczne – celem przyjęcia ich przez Radę Ministrów.

Priorytet I – Budowanie konkurencyjności i potencjału polskiej gospodarki

2. Cel działania – Rozwój zrównoważonych zakupów realizujących politykę gospodarczą państwa

Zalecenia dla Zamawiających

❖ Zamawiający powinni:

- w toku przygotowywania planu zamówień publicznych, przeprowadzić analizę potencjału wdrożenia:
 - rozwiązań cyfrowych i sprzyjających automatyzacji,
 - technologii uwzględniających: efektywność energetyczną i materiałową, „smart manufacturing”, zdolność integracji systemów IT w ramach Przemysłu 4.0. – zastosowanie sztucznej inteligencji (AI), automatyzację procesów produkcyjnych lub logistycznych, wykorzystanie danych w czasie rzeczywistym (IoT, big data), integrację systemów cyfrowych i komunikacji między urządzeniami (M2M), ograniczenie zużycia energii i zasobów, robotyki oraz technologii ograniczających zużycie energii i zasobów;
- przeprowadzić analizę swoich potrzeb pod kątem potencjału integracji ww. rozwiązań; analiza powinna obejmować również możliwość wykorzystania odpowiednich narzędzi przewidzianych Ustawą PZP pozwalających realizować zamówienia publiczne na innowacje, np.: wstępnych konsultacji rynkowych, odpowiednich trybów udzielania zamówień publicznych (negocjacje z ogłoszeniem, dialog konkurencyjny, partnerstwo innowacyjne), konkursu, zamówień przedkomercyjnych, tak aby technologie Przemysłu 4.0 mogły być realnie wdrażane w stosunku do potrzeb zamawiających.

2) Wykorzystanie potencjału Przemysłu 4.0 w zamówieniach publicznych

Wytyczne dla instytucji wspierających wdrożenie Polityki

- ❖ Minister właściwy do spraw gospodarki, we współpracy z Prezesem Urzędu Zamówień Publicznych, zapewni edukacyjne wsparcie zamawiającym m.in. poprzez materiały i kursy e-learningowe na platformie pzp.gov.pl, wspomagające w skutecznym uwzględnianiu rozwiązań Przemysłu 4.0 w zamówieniach.

Na potrzeby przygotowania postępowań na innowacje albo zamówień na usługi badawcze i rozwojowe wyłączone ze stosowania PZP, a także z zastosowaniem innowacyjnych dla zamawiających narzędzi i metodyki BIM, rekomenduje się zamawiającym wykorzystanie opracowań i materiałów dostępnych na stronie Urzędu Zamówień Publicznych, wymienionych w Załączniku nr 3 do Polityki.

UZZP

WARUNKI KONTRAKTU I ZALICZKOWANIE

Postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w których przewidziano zaliczkowanie (poniżej progów unijnych)

- W 2025 roku w BZP zamawiający poinformowali o zamiarze udzielenia **zaliczki w 1 293 postępowaniach**, co stanowiło **0,91%** wszystkich ogłoszonych postępowań.
- Dla porównania, w 2024 roku opublikowano **4 379** takich ogłoszeń, co odpowiadało **3,35%** ogółu.
- Najwięcej postępowań dotyczących zamówień publicznych o wartości poniżej progów unijnych, w których przewidziano możliwość udzielenia zaliczki w 2025 roku, dotyczyło **robót budowlanych – 729 ogłoszeń**, co stanowiło **1,71%** wszystkich ogłoszeń w tej kategorii. W przypadku **dostaw** informację o zaliczce zawarto w **294 postępowaniach** (0,53%), natomiast w przypadku **usług** – w **270** postępowaniach (0,61%).

Z uwagi na brak części informacji w upublicznianej przez Komisję Europejską bazie danych dotyczącej ogłoszeń publikowanych w TED, nie jest możliwe uwzględnienie danych z ogłoszeń publikowanych w Dz. Urz. UE.

Priorytet I – Budowanie konkurencyjności i potencjału polskiej gospodarki

1. Cel działania – Efektywne wykorzystanie potencjału wykonawców i producentów z sektora MŚP

2) Warunki kontraktu i finansowanie

Zalecenia dla Zamawiających

❖ Zamawiający powinni:

- w sposób adekwatny do uzasadnionych potrzeb zamawiającego formułować warunki realizacji umowy,
- uwzględniać możliwość zastosowania umowy ramowej albo dynamicznego systemu zakupów,
- stosować krótkie terminy płatności, np. 7 i 14-dniowe, w szczególności w przypadku umów z wykonawcami z sektora MŚP,
- stosować płatności częściowe lub zaliczki w umowach, których realizacja wymaga ponoszenia istotnych nakładów wstępnych oraz w realizacji ponad 12-miesięcznych kontraktów,
- dostosować strukturę płatności do specyfiki danego rynku lub sektora (np. płatności miesięczne),
- zapewnić przejrzysty harmonogram płatności już w dokumentacji zamówienia, tak aby wykonawcy mogli rzetelnie ocenić ryzyko finansowe,
- stosować klauzule waloryzacyjne uwzględniające faktyczne zmiany kosztów i ich wpływ na koszt wykonania danego zamówienia publicznego.

Wytyczne dla instytucji wspierających wdrożenie Polityki

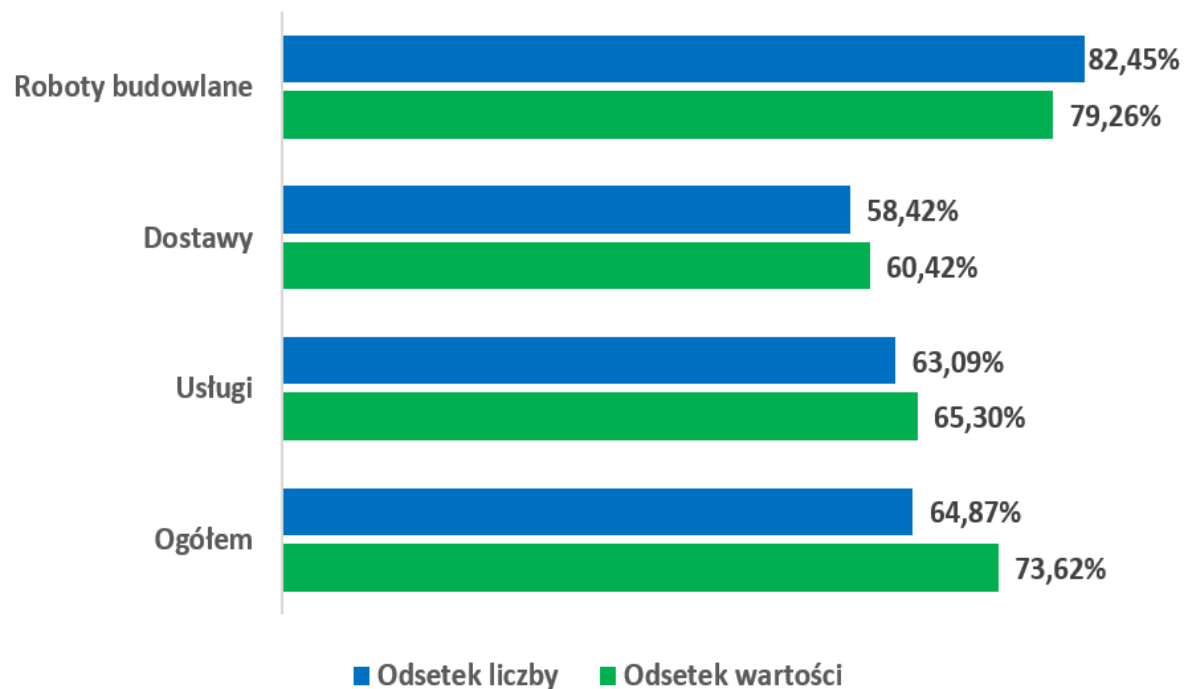
- ❖ Minister właściwy do spraw finansów publicznych zapewni opracowanie, we współpracy z instytucjami finansowymi nadzorującymi, regulującymi i wspierającymi system finansowy w Polsce, preferencyjnych instrumentów i rekomendacji dotyczących finansowania i rozliczania realizacji zamówień publicznych.

Celem takiego działania będzie przede wszystkim ograniczenie ryzyk finansowych po stronie wykonawców oraz zwiększenie dostępności rynku zamówień publicznych dla przedsiębiorców z sektora MŚP.

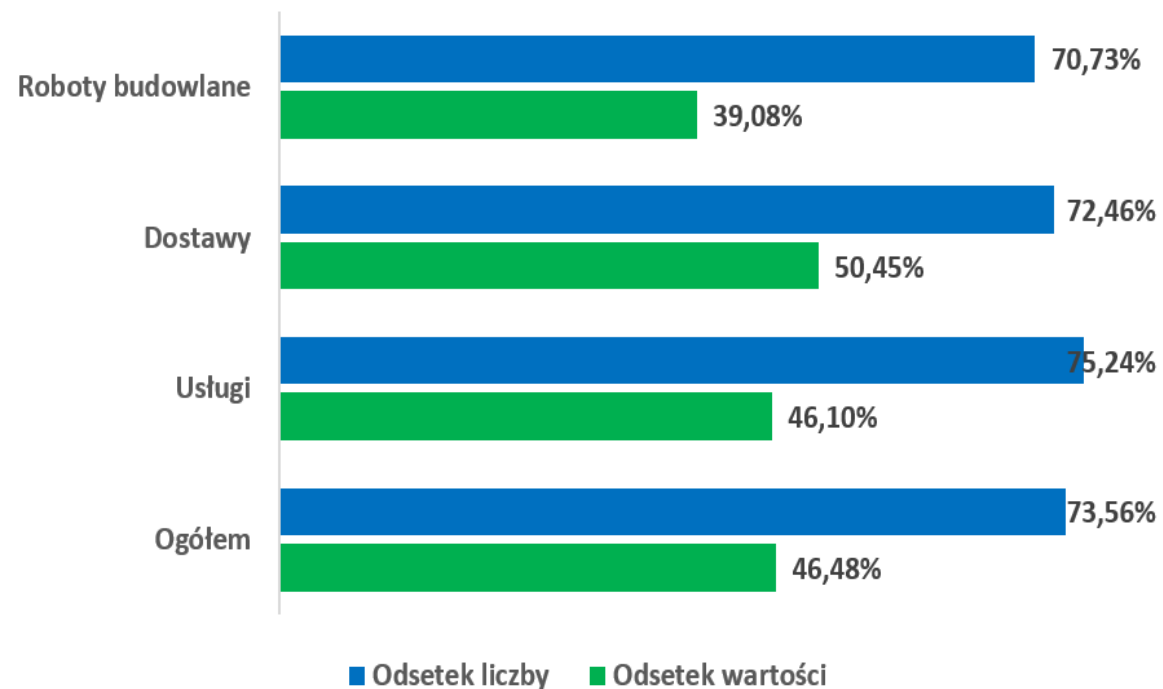
- ❖ Rada Ministrów wskaże wytyczne, również branżowe, dotyczące formułowania warunków realizacji zamówienia publicznego.
- ❖ Minister właściwy do spraw gospodarki, we współpracy z Prezesem Urzędu Zamówień Publicznych, przygotuje ww. wytyczne – celem przyjęcia ich przez Radę Ministrów.

Udział MŚP w zamówieniach publicznych

PONIŻEJ PROGÓW UNIJNYCH

POWYŻEJ PROGÓW UNIJNYCH

TEST MŚP	
1	Etap planowania zamówienia • Czy rozważono podział zamówienia na mniejsze części np. według regionu, zakresu usług lub etapów projektu? • Jeśli nie przewidziano podziału, czy przygotowano uzasadnienie braku takiego podziału? • Czy oszacowano wpływ zamówienia na potencjalny udział MŚP? Np. czy dokonano oceny, czy przedmiot zamówienia nie jest sztucznie łączony w jeden kontrakt, co eliminuje MŚP? • Czy przed wszczęciem postępowania przeprowadzono konsultacje rynkowe, aby zidentyfikować bariery dla MŚP? • Czy stworzono harmonogram realizacji z uwzględnieniem realnych zasobów mniejszych przedsiębiorstw? • Jeżeli dotyczy – czy rozważono zgłoszenie zamówienia do objęcia ochroną antykorupcyjną?
2	Warunki udziału i kwalifikacja wykonawców • Czy warunki udziału (doświadczenie, obrót, zdolność techniczna) są proporcjonalne do przedmiotu zamówienia? Czy wymagane doświadczenie odnosi się przede wszystkim do zakresu zamówienia, a nie do kontraktów o nieproporcjonalnie dużej wartości? • Czy wymagany minimalny roczny obrót nie przekracza jedno- lub dwukrotności wartości zamówienia (zgodnie z zaleceniami UE)? • Czy wymagania finansowe (obroty, polisy, gwarancje) nie przekraczają realnych możliwości MŚP? • Czy dopuszczono możliwość korzystania z potencjału podwykonawców?
3	Kryteria oceny ofert • Czy kryteria oceny są zrównoważone? Czy poza ceną uwzględniono jakość, innowacyjność, terminowość, aspekty ekologiczne lub społeczne efekty zamówienia? • Czy uwzględniono takie kryteria pozacenowe, które mogą zwiększać szanse MŚP (np. elastyczność dostaw, lokalna logistyka, aspekty społeczne, a w przypadku zamówień IT: jakość, innowacyjność, bezpieczeństwo i doświadczenie wykonawcy)? • Czy przyjęte kryteria nie premią nadmiernie dużych podmiotów (np. globalna skala działalności, wieloletnie ogromne kontrakty referencyjne)? • Czy przewidziano kryteria związane z elastycznością, które mogą być przewagą MŚP (np. szybszy serwis, lepsza komunikacja, lokalne zaplecze)?

Priorytet I – Budowanie konkurencyjności i potencjału polskiej gospodarki

1. Cel działania – Efektywne wykorzystanie potencjału wykonawców i producentów z sektora MŚP

3) Test MŚP

Każde zamówienie powinno być ocenione przez pryzmat tego, czy jego konstrukcja nie eliminuje przedsiębiorców z sektora MŚP oraz czy sprzyja równej konkurencji i transparentności.

Zalecenia dla Zamawiających

❖ Zamawiający, w celu zwiększenia obecności przedsiębiorców z sektora MŚP w zamówieniach publicznych, w każdym możliwym przypadku, na etapie przygotowania i prowadzenia postępowania powinni przeprowadzić Test MŚP.

Priorytet II – Wzmocnienie odporności państwa

1. Cel działania – Zwiększenie zaangażowania krajowych przedsiębiorców w rynek zamówień publicznych

1) Przygotowanie i wdrożenie dobrych praktyk

Zalecenia dla Zamawiających

❖ Zamawiający powinni:

- planować, przygotowywać oraz realizować zamówienia publiczne w sposób umożliwiający najszerzy udział krajowym przedsiębiorcom w roli wykonawcy, wykonawcy działającego w ramach konsorcjum, podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy;
- przy udzielaniu zamówień wyłączonych z obowiązku stosowania Ustawy PZP lub w sytuacjach, w których przepisy Ustawy PZP pozwalają na zaproszenie do udziału w postępowaniu wybranych przez zamawiającego wykonawców, w możliwie najszerzym zakresie wykorzystać potencjał realizacyjny krajowych przedsiębiorców;
- wdrożyć do procesów zakupowych końcowy wynik prac Zespołu do spraw Udziału Komponentu Krajowego w Kluczowych Procesach Inwestycyjnych w zakresie mającym zastosowanie do udzielania zamówień publicznych na podstawie Ustawy PZP – z uwzględnieniem rodzaju zamawiającego oraz przedmiotu zamówienia;
- kształtować krótkie i stabilne łańcuchy dostaw z możliwie najszerzym udziałem krajowego komponentu.

Wytyczne dla instytucji wspierających wdrożenie Polityki

- ❖ Minister właściwy do spraw aktywów państwowych wyodrębni w dokumencie kończącym prace Zespołu do spraw Udziału Komponentu Krajowego w Kluczowych Procesach Inwestycyjnych część adresowaną do podmiotów udzielających zamówień na podstawie Ustawy PZP.
- ❖ Minister właściwy do spraw aktywów państwowych we współpracy z ministrem właściwym do spraw gospodarki oraz Prezesem Urzędu Zamówień Publicznych podejmie działania szeroko upowszechniające końcowe wyniki prac ww. Zespołu połączone z działaniami edukacyjno-szkoleniowymi.
- ❖ Organy kontroli w rozumieniu Ustawy PZP podejmą działania związane ze szkoleniem kontrolerów w zakresie zagadnień związanych z szerszym udziałem krajowych przedsiębiorców w rynku zamówień publicznych.

Priorytet I – Budowanie konkurencyjności i potencjału polskiej gospodarki

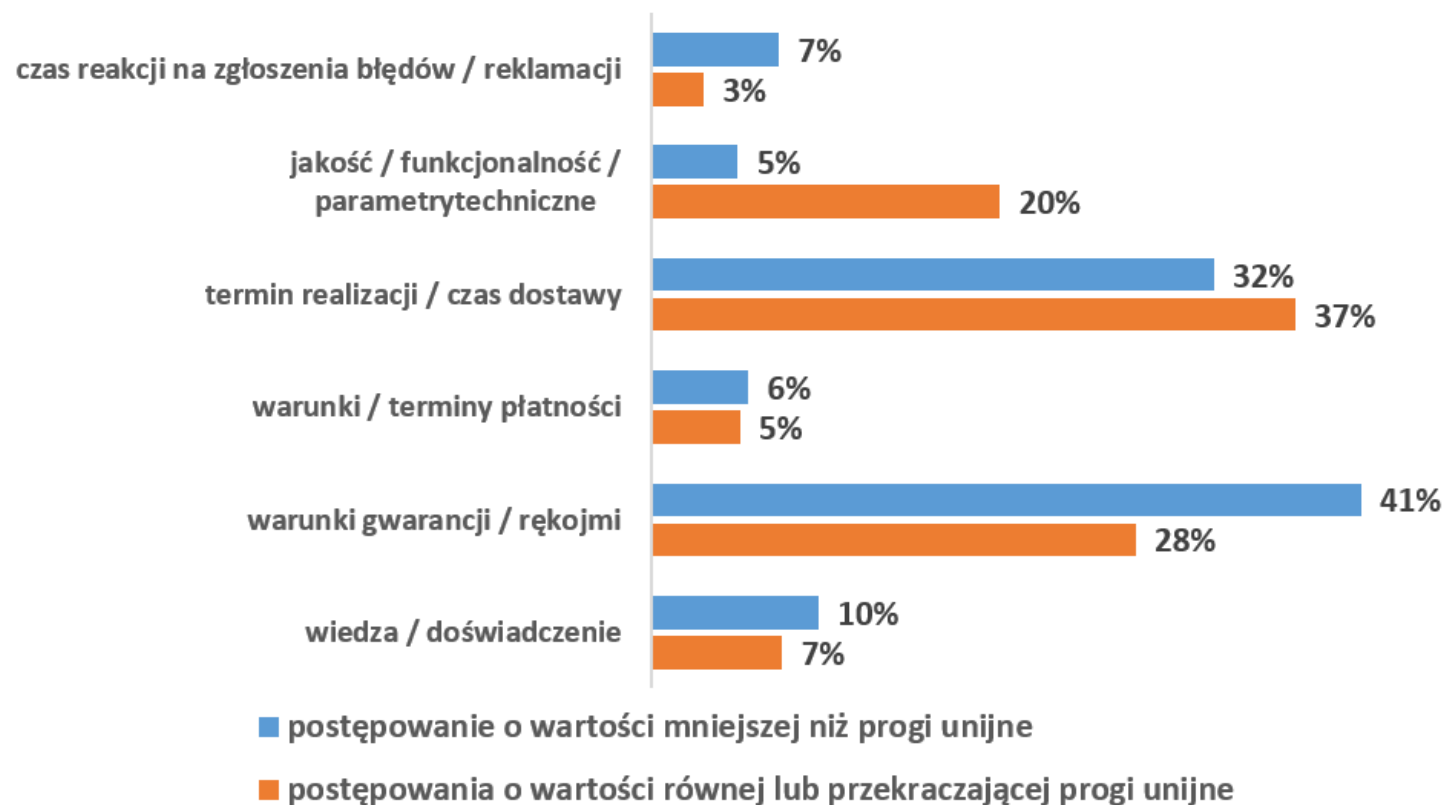
2. Cel działania – Rozwój zrównoważonych zakupów realizujących politykę gospodarczą państwa

Zamówienia publiczne stanowią jedno z najskuteczniejszych narzędzi do wdrażania zasad zrównoważonego rozwoju w praktyce. Powinny być w tym celu szeroko wykorzystywane przez zamawiających.

Zalecenia dla Zamawiających

- ❖ Zamawiający powinni organizować swoje działania zakupowe z uwzględnieniem długoterminowych korzyści środowiskowych i społecznych.

Odsetek najczęściej stosowanych kryteriów pozacenowych

Priorytet I – Budowanie konkurencyjności i potencjału polskiej gospodarki

Wytyczne dla instytucji wspierających wdrożenie Polityki

- ❖ Międzyresortowy Zespół do spraw Zielonych Zamówień Publicznych opracuje i będzie promował wymogi środowiskowe dla zamówień z kluczowych branż, tak aby możliwe było w tym zakresie stosowanie m.in.:
 - rachunku kosztów cyklu życia (LCC) – obejmującego nie tylko cenę zakupu, ale również koszty eksploatacji, utrzymania i utylizacji, promując w ten sposób trwałe i zasobooszczędne rozwiązania;
 - efektywności energetycznej i zużycia zasobów w całym cyklu życia produktu zgodnie z zasadami gospodarki o obiegu zamkniętym oraz w przypadku systemów, produktów i usług ICT określonymi normami zużycia energii;
 - posiadania oznakowania środowiskowego;
 - możliwości naprawy, recyklingu lub ponownego użycia;
 - niskiego śladu węglowego lub ograniczenie emisji CO₂ podczas produkcji i transportu zamawianych produktów;
 - innowacyjności środowiskowej, np. zastosowanie technologii o niskiej emisji lub materiałów z recyklingu;
 - w przypadku zamówień publicznych, których przedmiotem jest dostarczanie żywności lub innych produktów pochodzenia rolnego – odniesień do funkcjonujących systemów certyfikacji w ramach systemów jakości, w szczególności produkcji ekologicznej (między innymi logo produkcji ekologicznej UE lub inne oznaczenia świadczące o wdrażaniu aspektów środowiskowych), wraz z określeniem minimalnego udziału żywności certyfikowanej (w tym ekologicznej) w tych zamówieniach.

2. Cel działania – Rozwój zrównoważonych zakupów realizujących politykę gospodarczą państwa

2) Zielone zamówienia

Stosowanie kryteriów pozacenowych pozwala nie tylko realizować cele środowiskowe, ale również wspierać rozwój rynku nowoczesnych, innowacyjnych technologii – zwłaszcza polskich. Przykładem programu zbierającym takie inicjatywy jest program **GreenEvo – Akcelerator Zielonych Technologii**, który promuje krajowych producentów rozwiązań proekologicznych (<https://greenevo.gov.pl/pl/zielone-technologie/>).

Na potrzeby przygotowania postępowań o udzielenie zamówienia uwzględniających aspekty środowiskowe rekomenduje się zamawiającym wykorzystanie opracowań i materiałów dostępnych na stronie Urzędu Zamówień Publicznych, wymienionych w Załączniku nr 3 do Polityki.

BEZPIECZEŃSTWO I ODPORNOŚĆ

Nowym, niezwykle istotnym filarem, na którym opiera się zaktualizowana architektura zamówień, jest **bezpośrednie powiązanie procedur zakupowych z bezpieczeństwem fizycznym, ekonomicznym i technologicznym państwa.**

Prawo zamówień publicznych to praktyczny „zestaw narzędzi” dla zapewnienia bezpieczeństwa zakupów:

- pozwala wzmacniać suwerenność,
- kontrolować łańcuch dostaw,
- chronić informacje proporcjonalnie do ryzyka,
- egzekwować odporność.

Materiał UZP na stronie www.uzp.gov.pl - Zachowanie bezpieczeństwa informacji w postępowaniu o udzielenie zamówienia - *Przepisy ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1320 ze zm.)¹, które umożliwiają zachowanie bezpieczeństwa informacji w postępowaniu o udzielenie zamówienia*

Bezpieczeństwo informacji

- **Art. 18 ust. 2 i 4 PZP** - poufność informacji w postępowaniu
- **Art. 23 ust. 5 PZP** - wyłączenie obowiązku zamieszczenia planu postępowań z uwagi na istotny interes bezpieczeństwa państwa lub ochronę informacji niejawnych
- **Art. 133 ust. 3 PZP** - niepublikowanie części SWZ/OPiW z uwagi na ochronę poufnego charakteru informacji
- **Art. 67 ust. 1 pkt 1 PZP** - wyjątek komunikacji nieelektronicznej
- **Art. 253 ust. 7–8 PZP** - wyjątki publikacyjne dotyczące wyboru najkorzystniejszej oferty i nieudostępniania protokołu

Materiał UZP na stronie www.uzp.gov.pl - **Zachowanie bezpieczeństwa informacji w postępowaniu o udzielenie zamówienia** - *Przepisy ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1320 ze zm.)¹, które umożliwiają zachowanie bezpieczeństwa informacji w postępowaniu o udzielenie zamówienia*

Priorytet II – Wzmocnienie odporności państwa

1. Cel działania – Zwiększenie zaangażowania krajowych przedsiębiorców w rynek zamówień publicznych
 - 2) Ograniczenie możliwości udziału wykonawców z państw trzecich w realizacji wrażliwych zamówień

Zalecenia dla Zamawiających

- ❖ Zamawiający powinni rozważyć w przypadku każdego zamówienia publicznego, w szczególności dotyczącego strategicznych inwestycji infrastrukturalnych lub infrastruktury krytycznej, skutki dopuszczenia robót budowlanych, dostaw, usług oraz wykonawców z państw trzecich do udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego.

Wytyczne dla instytucji wspierających wdrożenie Polityki

- ❖ Ministrowie odpowiedzialni za nadzór nad realizacją strategicznych inwestycji infrastrukturalnych oraz krytycznej infrastruktury powinni monitorować sposób stosowania przez jednostki podległe lub nadzorowane przepisów Ustawy PZP dotyczących udziału wykonawców z państw trzecich.

Priorytet II – Wzmocnienie odporności państwa

2. Cel działania – Wybór wykonawców gwarantujących bezpieczeństwo

Zalecenia dla Zamawiających

❖ Zamawiającym powinni:

- formułować warunki zamówienia ukierunkowane na zapewnienie adekwatnego poziomu bezpieczeństwa procesu realizacji zamówienia publicznego, z uwzględnieniem specyfikacji danego zamówienia;
- w przypadku zamówień w obszarach wrażliwych weryfikować strukturę właścicielską oraz powiązania kapitałowe i organizacyjne z wykorzystaniem dedykowanej do tego „checklisty”.

Wytyczne dla instytucji wspierających wdrożenie Polityki

- ❖ Minister właściwy do spraw finansów publicznych we współpracy z ministrem właściwym do spraw gospodarki przygotowuje i upowszechnia „checklistę” dedykowaną do weryfikacji wykonawców pod kątem struktury właścicielskiej oraz powiązań kapitałowych i organizacyjnych.

Fundamentalne znaczenie ma powierzanie realizacji zamówień publicznych wykonawcom spełniającym proporcjonalnie dobrane, a następnie rzetelnie zweryfikowane, standardy i wymogi bezpieczeństwa, a tym samym związane z poufnością informacji oraz cyberbezpieczeństwem.

Priorytet II – Wzmocnienie odporności państwa

3. Cel działania – Krajowe węzły strategiczne wzmacniające odporność na sytuacje kryzysowe

Zalecenia dla Zamawiających

❖ Zamawiający powinni:

- formułować warunki zamówienia w sposób zapewniający możliwość jego realizacji, niezależnie od wystąpienia sytuacji kryzysowych;
- podejmować działania zapewniające maksymalne skrócenie łańcuchów dostaw, w tym z możliwie najszerszym udziałem komponentów krajowych.

Zamawiający powinni dążyć do tego, aby w dokumentacji postępowania (opisach przedmiotu zamówienia, wymaganiach technicznych i funkcjonalnych, projektowanych postanowieniach umowy) wskazywać produkty spełniające stosowne wymogi bezpieczeństwa, jak i pochodzące od producentów mających siedziby w państwach będących członkami UE, państwach objętych porozumieniem GPA lub w państwach, z którymi zawarte zostały stosowne umowy międzynarodowe gwarantujące na zasadzie wzajemności i równości dostęp do rynku zamówień publicznych¹⁾, w tym z możliwie najszerszym udziałem krajowego komponentu.

¹⁾ W przypadku zamówień w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa – zob. art. 404 Ustawy PZP.

Priorytet II – Wzmocnienie odporności państwa

Zalecenia dla Zamawiających

❖ Zamawiający powinni:

- w przypadku zamówień udzielanych w ramach kluczowych projektów dla obronności i bezpieczeństwa państwa - zapewniać szeroką koordynację na etapie przygotowania zamówienia, realizacji inwestycji oraz funkcjonowania całości wytworzonej infrastruktury;
- uwzględniać w warunkach zamówienia wymagania związane z potrzebą szybkiego przywrócenia działania wytworzonej infrastruktury w sytuacjach kryzysowych;
- uwzględniać w warunkach zamówienia wymagania związane z potrzebą ciągłego monitorowania ochronnego wytworzonej infrastruktury;
- w przypadku inwestycji o dużym wpływie lokalnym – zapewniać ścisłą współpracę z samorządami, tak aby działania odpowiadały zarówno potrzebom bezpieczeństwa państwa, jak i społeczności lokalnych;
- w przypadku zamówień dotyczących infrastruktury krytycznej lub sprzętu o strategicznym znaczeniu, w tym sprzętu podwójnego zastosowania (dual-use), korzystać z rozwiązań opartych na sprzęcie produkowanym w Polsce lub krajach UE, które będą w stanie zapewnić ciągłość dostaw w sytuacji kryzysu lub konfliktu zbrojnego. Kryteria oceny ofert powinny uwzględniać krajowe lub unijne pochodzenie kluczowych komponentów oraz zdolność wykonawcy do kontynuacji produkcji i serwisu w warunkach ograniczeń dostaw międzynarodowych.

3. Cel działania – Krajowe węzły strategiczne wzmacniające odporność na sytuacje kryzysowe

Spójność całej polityki zakupowej państwa ma tutaj kluczowe znaczenie, aby cały system zamówień publicznych zapewniał nie tylko spełnianie indywidualnych potrzeb zamawiających, ale również odgrywał swoją rolę w kontekście całego państwa.

Wytyczne dla instytucji wspierających wdrożenie Polityki

- ❖ Ministrowie kierujący działami administracji rządowej zapewnią efektywną koordynację zakupów dokonywanych przez jednostki i instytucje im podległe i przez nich nadzorowane. Zwiększenie roli koordynacyjnej w tym zakresie powinno uwzględniać zalecenia Polityki w zakresie zwiększania zaangażowania krajowych wykonawców, w tym MŚP, w rynek zamówień publicznych.

Priorytet II – Wzmocnienie odporności państwa

4. Cel działania – Wzmocnienie odporności infrastruktury krytycznej oraz gotowości do reagowania kryzysowego

Zalecenia dla Zamawiających

❖ Zamawiający powinni:

- każdorazowo dokonać oceny (na etapie planowania i przygotowania postępowania o udzielenie zamówienia), czy zamówienie zawiera elementy infrastruktury krytycznej;
- udzielając zamówień publicznych mieć na względzie nie tylko zaspokojenie potrzeb zakupowych, ale także potrzebę wzmocnienia bezpieczeństwa i odporności państwa, w tym infrastruktury krytycznej, w celu zapewnienia gotowości do szybkiego reagowania w sytuacjach kryzysowych, takich jak konflikt zbrojny, katastrofa naturalna czy pandemia;
- zdefiniować potencjalne ryzyko związane z udzieleniem i realizacją zamówienia, zawierające elementy o istotnym znaczeniu z punktu widzenia bezpieczeństwa państwa oraz przygotować sposób jego eliminacji lub ograniczenia (np. poprzez żądanie odpowiednich dokumentów lub wprowadzenie stosownych postanowień umownych zabezpieczających prawidłową realizację zamówienia).

Wytyczne dla instytucji wspierających wdrożenie Polityki

- ❖ Minister właściwy do spraw wewnętrznych we współpracy z Ministrem Obrony Narodowej, Prezesem Urzędu Zamówień Publicznych, Prokuratorią Generalną Rzeczypospolitej Polskiej, we współpracy z organami wchodzącymi w skład Komitetu Rady Ministrów do spraw Bezpieczeństwa Narodowego, przygotowuje i upowszechnia rekomendacje dotyczące planowania, przygotowania, udzielania i realizacji zamówień publicznych, zawierających elementy o istotnym znaczeniu z punktu widzenia bezpieczeństwa państwa.

Do sektorów i branż o kluczowym znaczeniu z punktu widzenia bezpieczeństwa państwa, w których wolumen infrastruktury krytycznej jest szczególnie wysoki, należy zaliczyć:

1. Energetyka
2. Infrastruktura wodno-kanalizacyjna
3. Transport i logistyka

U
Z
P

4. Telekomunikacja i systemy teleinformatyczne państwa

5. Infrastruktura ochrony zdrowia o znaczeniu strategicznym

6. Obronność i bezpieczeństwo publiczne

7. Gospodarka odpadami strategicznymi

Priorytet II – Wzmocnienie odporności państwa

4. Cel działania – Wzmocnienie odporności infrastruktury krytycznej oraz gotowości do reagowania kryzysowego

1) Zapewnienie bezpieczeństwa dokumentacji zamówienia

Zalecenia dla Zamawiających

❖ Zamawiający powinni:

- przed publikacją dokumentacji zamówienia dokonać oceny ryzyka ujawnienia informacji istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa państwa i obywateli;
- zachować szczególną ostrożność w zakresie udostępniania w dokumentach zamówienia danych i informacji o szczególnym, strategicznym charakterze;
- wykorzystywać tryb przetargu ograniczonego, a w przypadku spełnienia ustawowych przesłanek – negocjacji z ogłoszeniem, dialogu konkurencyjnego, a także takie instrumenty jak umowy ramowe i dynamiczny system zakupów, które pozwalają na ograniczenie kręgu podmiotów mających dostęp do dokumentacji przetargowej, co umożliwia dodatkową ochronę informacji wrażliwych (zamówienia klasyczne i sektorowe);
- rozważyć, zgodnie z art. 65 ust. 1 pkt 6 Ustawy PZP odstępnie od komunikacji elektronicznej, kiedy jest to niezbędne z uwagi na potrzebę ochrony informacji szczególnie wrażliwych (w tym rozważyć rezygnację z udostępnienia części SWZ na stronie internetowej zgodnie z art. 133 ust. 2 Ustawy PZP).

2) Koordynacja zakupów bezzałogowych statków powietrznych przez administrację publiczną

W związku z powołaniem wojsk dronowych i dronizacją sfery publicznej konieczne jest podjęcie skoordynowanych działań w zakresie zakupów i szerokiego wykorzystania możliwości stwarzanych przez bezzałogowe statki powietrzne. Urządzenia te mogą być szeroko wykorzystywane do zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego, jak również w służbach publicznych związanych z ochroną środowiska, przyrody, zwierząt.

Wytyczne dla instytucji wspierających wdrożenie Polityki

- ❖ Centrum Obsługi Administracji Rządowej podejmie działania zapewniające koordynację zakupów produktów podwójnego zastosowania w ramach administracji rządowej (*dual use*).

Priorytet II – Wzmocnienie odporności państwa

5. Cel działania – Cyberbezpieczeństwo i ochrona danych w zamówieniach publicznych

Zalecenia dla Zamawiających

❖ Zamawiający powinni:

- uwzględniać w dokumentacji zamówienia wymagania związane z zapewnieniem cyberbezpieczeństwa i ochroną danych osobowych;
- prowadzić kompleksową diagnozę efektywności udzielania i realizacji zamówień publicznych dotyczących przedsięwzięć informatycznych. Ma to na celu dostosowanie szczególnych zasad dla tego rodzaju przedsięwzięć w ramach udzielanych zamówień, aby były one bardziej elastyczne i mogły uwzględniać konieczność zmian technologicznych w trakcie realizacji projektów.

Opisy przedmiotu zamówienia i kryteria oceny ofert, powinny zapewniać cyberbezpieczeństwo i ochronę danych, w szczególności poprzez wymogi dotyczące przetwarzania i przechowywania danych wyłącznie na terytorium UE, przeprowadzanie audytów bezpieczeństwa, zgodność proponowanych rozwiązań z krajowymi i unijnymi normami bezpieczeństwa czy wyłączenie lub ograniczenie stosowania oprogramowania uwzględniającego wkłady z systemów spoza UE lub działającego na zasadzie *open-source*.

Wytyczne dla instytucji wspierających wdrożenie Polityki

- ❖ Minister właściwy do spraw informatyzacji we współpracy z Prezesem Urzędu Zamówień Publicznych, mając na uwadze kierunki wytyczne przez Strategię Cyfryzacji Państwa, podejmuje działania wspierające uwzględnianie wymogów cyberbezpieczeństwa w zamówieniach publicznych dotyczących produktów i usług ICT. Przygotuje również ich przykładowe specyfikacje, a także będzie promował dobre praktyki w obszarze zamówień publicznych związanych z cyberbezpieczeństwem.
- ❖ Minister właściwy do spraw informatyzacji wspiera bezpieczne pozyskiwanie usług chmurowych w zamówieniach publicznych poprzez rozwój i rozbudowę systemu Zapewniania Usług Chmurowych (ZUCH).
- ❖ Minister właściwy do spraw informatyzacji we współpracy z ministrem właściwym do spraw gospodarki oraz Prezesem Urzędu Zamówień Publicznych, stworzy katalog kryteriów oceny poziomu suwerenności zamawianych produktów i usług ICT, z uwzględnieniem obiektywnych, merytorycznych i niedyskryminacyjnych kryteriów, zgodnie z obowiązującymi przepisami krajowymi i unijnymi.

Jak zarządzać ryzykiem w postępowaniach o zamówienia publiczne?

1. **Zastosuj kryteria jakości/bezpieczeństwa** - oceniaj dowody, nie deklaracje.
2. **Zapewnij jawność proporcjonalną do ryzyka.**
3. **Zarządzaj łańcuchem dostaw i pochodzeniem** - przewiduj prawo audytu i przekazuj wymagania, obowiązki lub warunki dalej w dół łańcucha dostaw – od zamawiającego do kolejnych wykonawców i podwykonawców.

Diagnoza rynkowa za lata poprzednie jednoznacznie wskazuje, że **jedną z najpoważniejszych barier rozwoju systemu pozostaje brak wystarczających kompetencji, powielanie dotychczasowych schematów działania**, tam gdzie nie jest to konieczne i pożądane oraz **lęk przed kontrolą**.

Odpowiedzią na te wyzwania jest propozycja całkowitego przemodelowania roli osób zajmujących się zamówieniami publicznymi w organizacjach, zaplanowane w Priorytecie III nowej Polityki - **Profesjonalizacja rynku zamówień publicznych**

Priorytet III – Profesjonalizacja rynku zamówień publicznych

- **Wdrożenie ram kompetencyjnych ProcurCompEU:** Kierownicy jednostek publicznych zostali zobowiązani do wdrożenia Europejskich Ram Kompetencji ProcurCompEU, pozwalających na standaryzację ról i wiedzy pracowników zaangażowanych w zakupy. Prezes UZP będzie prowadził oficjalną bazę wiedzy o zrealizowanych wdrożeniach w celu monitorowania postępów profesjonalizacji.
- **Zdefiniowanie nowego zawodu:** Polityka zakłada formalne zdefiniowanie i wyodrębnienie zawodu specjalisty ds. zakupów publicznych (kupca publicznego). Ma to na celu radykalne podniesienie prestiżu tej funkcji w administracji i przejście od prostego "administrowania procesem" do strategicznego budowania wartości dla organizacji i całej polskiej gospodarki.
- **Uruchomienie kierunków studiów** na wyższych uczelniach kształcących **menadżerów ds. zakupów.**

Priorytet III – Profesjonalizacja rynku zamówień publicznych

1. Cel działania – Zapewnienie wiedzy i kompetencji uczestników systemu zamówień publicznych na poziomie gwarantującym realizację wyznaczonych celów

3) Kontynuacja w rozszerzonym zakresie działań edukacyjnych Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych

Wytyczne dla instytucji wspierających wdrożenie Polityki

- ❖ Prezes Urzędu Zamówień Publicznych będzie kontynuować i rozwijać działania edukacyjne, z uwzględnieniem zgłaszanych przez uczestników systemu zamówień publicznych potrzeb i oczekiwań. Wykorzystywane będą zróżnicowane formy edukacyjne – zarówno online, jak i stacjonarne – tak aby zapewnić szeroką dostępność wiedzy oraz możliwość aktywnego uczestnictwa niezależnie od miejsca pracy. Rozwijana będzie również oferta Akademii Zakupów Publicznych umożliwiającą systematyczne podnoszenie kompetencji, zgodnie z europejskim modelem ProcurCompEU. Program będzie obejmował rozwój wiedzy na różnych poziomach zaawansowania – od podstawowego, poprzez średnio-zaawansowany, aż po specjalistyczny – z udziałem ekspertów dziedzinowych posiadających bogate doświadczenie praktyczne.

Rozszerzona oferta edukacyjna UZP

AKADEMIA
ZAKUPÓW
PUBLICZNYCH

WIEDZA - PROFESJONALIZM - EFEKTYWNOŚĆ

UZP

Priorytet III – Profesjonalizacja rynku zamówień publicznych

1. Cel działania – Zapewnienie wiedzy i kompetencji uczestników systemu zamówień publicznych na poziomie gwarantującym realizację wyznaczonych celów

4) Dostępność wiedzy o zamówieniach publicznych dla każdego uczestnika rynku w ramach Platformy Internetowej **pzp.gov.pl**

Wytyczne dla instytucji wspierających wdrożenie Polityki

- ❖ Prezes Urzędu Zamówień Publicznych będąc administratorem biznesowym Platformy Internetowej pzp.gov.pl. zapewni dalszy rozwój tego narzędzia w celu m.in. operacjonalizacji celów Polityki zakupowej państwa.

W ramach rozwoju Platformy przewidywana jest dalsza jej rozbudowa zarówno w kierunku edukacyjnym (poprzez wdrożenie modułów e-Learning i Webinary) jak i w kierunku ułatwień proceduralnych (wdrożenie modułu Usługi formularzowej wnoszenia odwołań do Krajowej Izby Odwoławczej oraz modułu Certyfikacji wykonawców zamówień publicznych) czy też zwiększenia wiedzy zamawiających o podmiotach zainteresowanych udziałem w zamówieniach publicznych poprzez stworzenie fakultatywnej Bazy przedsiębiorców zainteresowanych zamówieniami publicznymi.

Platforma pzp.gov.pl w ramach udostępnionych użytkownikom funkcjonalności już w chwili obecnej pozwala na pełny i nieograniczony dostęp do treści i możliwości dostępnych w modułach:

- a. **Wiedza** – gdzie publikowane są materiały edukacyjne i szkoleniowe opracowane przez Urząd Zamówień Publicznych lub Ministerstwo Rozwoju i Technologii a także opracowane przez inne podmioty i rekomendowane przez Prezesa UZP,
- b. **Forum** – które umożliwia prowadzenie w sposób ustrukturyzowany moderowanej dyskusji na tematy związane z zamówieniami publicznymi,
- c. **Konsorcjum** – moduł umożliwiający zamieszczanie ogłoszeń o poszukiwaniu partnerów do współpracy przy ubieganiu się albo realizacji zamówień publicznych, a także udzielanie odpowiedzi przez przedsiębiorców zainteresowanych współpracą,
- d. **Wyszukiwarka Orzeczeń** – która zapewnia dostęp do aktualnego orzecznictwa z zakresu zamówień publicznych Krajowej Izby Odwoławczej, sądów oraz trybunałów,
- e. **Kontrole** – w którym zapewniona zostanie wymiana informacji pomiędzy organami kontroli zamówień publicznych w zakresie przeprowadzanych kontroli.

UZP

Urząd Zamówień
Publicznych

Dziękuję za uwagę